

[Finansministeren]

Væksten i den danske økonomi har været lav i de sidste tre år. Det har været nødvendigt for regeringen at holde igen, fordi stigningen i det private forbrug skabte en så voldsom forøgelse af underskuddet på betalingsbalancen frem til 1986. Omsvinget blev kraftigt, fordi rentebetalingerne på gælden belaster økonomien både i hele samfundet og for den enkelte.

Vi har opnået en meget kraftig forbedring af betalingsbalancen siden det store underskud i 1986. I 1989 er eksporten vokset pænt, og opsparingen er steget på ny. For den samlede betalingsbalance opvejes denne gunstige udvikling i 1989 imidlertid af stigende rentebetalinger og stigende priser på energi og andre importerede råvarer. Den private opsparing er siden 1986 steget med 3-4 procentenheder. Udlandsgælden vokser imidlertid stadig, og der er derfor behov både for nye stigninger i den private opsparing og for en meget stram finanspolitik.

Ledigheden er omvendt steget kraftigt igen de sidste 1½ år. Denne udvikling må vendes. Derfor er det helt nødvendigt, at vi forstærker indsatsen for at løse de strukturelle problemer i den danske økonomi.

Kun ved at kombinere en nedbringelse af gælden til udlandet med de øvrige nødvendige strukturelle omstillinger er det muligt at opnå en varig fremgang i produktion og beskæftigelse.

Ny vækst og fremgang

Det danske samfund står over for store udfordringer i de kommende år. Fra 1992 åbnes nye muligheder på EF's indre marked. Udnyttelsen af disse muligheder er betinget af, at dansk erhvervsliv kan tage konkurrencen op.

Eksporten er inde i en gunstig udvikling. Inflationen er behersket, bl.a. takket være de mådeholdne overenskomster, og der er balance mellem udgifter og indtægter på de offentlige budgetter. Det er positive træk, som ikke må overses.

Der skal imidlertid mere til for at få taget de afgørende skridt bort fra de seneste årtiers økonomiske dilemmaer. Vi har for længe affundet os med systemer, der ikke modsvarer dagens problemstillinger. Der er behov for strukturelle omlægninger af arbejdsmarked, skattesystem og offentlig sektor. Den private sektor kan ikke under de nuværende betingelser genvinde den nødvendige dynamik.

Regeringens plan skal fremme den nødvendige vækst og fornyelse i det danske samfund.

Erhvervsskatterne og den personlige indkomstskat skal nedsættes, så investerings- og arbejdslysten øges. Afgifterne skal omlægges inden for en ramme på 4 mia. kr., så grænsehandelen begrænses.

Arbejdsmarkedet skal smidiggøres gennem øget uddannelse og en finansieringsreform for dagpengene.

Det offentlige personaleforbrug skal nedtrappes og overførselsindkomsterne fastholdes på det nuværende niveau.

Finanslovforslagets hovedtal

Finanslovforslaget bygger på en videreførelse af de senere års budgetpolitik – med et uændret skattetryk og nulvækst i udgifterne som grundpillerne. Det er det budgetmæssige startpunkt for planens forslag.

Regeringen fremsatte i maj måned forslag med det sigte at begrænse væksten i ydelsesniveauet for indkomstoverskud, således at udviklingen i modtagernes realindkomster i større omfang ville svare til reallønsudviklingen på arbejdsmarkedet. Forslaget kunne ikke samle flertal i Folketinget, hvorved budgetforbedringer på over 2,5 mia. kr. i 1990 bortfaldt.

Finanslovforslaget blev herefter udarbejdet inden for en udgiftsramme på 229,9 mia. kr. Det svarer til et uændret realt udgiftsniveau i forhold til finanslov 1989.

Ministeriernes nettoudgifter budgetteres dog kun til 228,7 mia. kr. Mindreudgiften skyldes en række budgettekniske forhold, især en ændret kontering af statsvirksomhedernes forrentning.

Lægges hertil renter af statsgælden, fås samlede nettoudgifter på godt 280 mia. kr. Indtægterne fra skatter og afgifter budgetteres til knap 278 mia. kr. Budgetunderskuddet er derfor 2,8 mia. kr. Det er en forbedring på et par mia. kr. i forhold til skønnet for indeværende år.

Det indebærer, at 99 pct. af statens udgifter finansieres af løbende indtægter. Det er et godt udgangspunkt for planens forslag om omlægning af skattesystem og offentlig sektor.

Det er samtidig et godt resultat i internationalt perspektiv. Takket være det beskedne statsunderskud er også den samlede offentlige sektor – dvs. medregnet sociale kasser og kommuner, hvis udgifter delvis finansieres ved tilskud fra staten – i balance. Blandt EF-landene er kun Luxembourg og England i en tilsvarende gunstig situation.

Fortsat tyngende rentebyrde